

Wychodzi w Krakowie
codziennie, wyjąwszy niedziele i święta.

Cena:

W KRAKOWIE miesięczna 5 złp.; kwartalna 14 złot. polska moneta.
W KRAJU kwartalna razem z przesyłką pocztową 4 złr. 20 kr. m. k.

Przedpłata

przyjmuje się w biurze Ekspedycji CZASU przy rogu Szepeńskiej ulicy Nr. 369.
Pieniądze przesyłają się bezpłatnie pocztą wprost do biura Ekspedycji Czasu wyrażwszy na kopercie: *Przenumeracyjne pieniądze*

CZAS

Przyjmują się

OGŁOSZENIA, rozprawy, odezwy wszelkiego rodzaju.
DONIESIENIA literackie, księgarskie, handlowe, przemysłowe, rolnicze itp.

Za opłatą

od wiersza petytowego za jednorazowe umieszczenie po 8 groszy następne po 3 groszy.

Listy

nie frankowane nie przyjmują się, wyjąwszy od stałych lub znanych korespondentów.
Numer pojedynczy kosztuje 8 groszy.

Warszawa 12 lipca. Jenerał-adjutant Grabbe przesłał następującą wiadomość od oddziału pod jego rozkazami zostającego, z St. Kereszt, z dnia 26 czerw. (8 Lipca) 1849 r. — Poruszenie przez oddział mnie powierzony, wykonane, miało nader korzystne skutki. W czterech marszach, na Szuman, Stiuben, Kremnic i St. Kereszt, dokąd przybyliśmy dnia wczorajszego, buntownicy oczekujący nas w Nieszezole, zagrożeni zostali przecięciem im odwrotu do Komorn i Granu, porzucili barykady, uciekając nie tylko za pierwszym pojawieniem się kozaków, ale zaskłyszawszy nawet o nich, bo ci stali się dla nich strasznymi po bitwie Rozenburgskiej, a szczególnie po St. Martońskiej.

Wiadomości od armii czynnej. Wyciąg z raportu jenerała adjutanta Berga z Jagmardu pod dniem 25 czerwca (7 lipca) r. b.: 1) dnia 25 czerwca (7 lipca) w południe, wielki most pod Lovad bardzo blisko Komarna, z przyczółkiem mostu na lewym brzegu dokończony został; po skończeniu mostu i przyczółka, baron Haynau o godz. 10¹/₂ rano sam przejechał ten most, aby uściskać walecznego jenerała Czoricz, który w 9 batalionów i 4 szwadrony jazdy trzymał się przeciwko nieprzyjacielowi czterokrotnie silniejszemu o 12 wiorst od Komarna. 2) Dwaj oficerowie z austriackiej artylerii od roku trzymeni przez Madziarów, przybyli do głównej kwatery barona Haynau i powiadają, że oddział nieprzyjacielski, który naprzód stał w Papa, a później w pod Stuhlweisenburgiem, ruszył na Dina-Földvár.

Kopia depeszy do jenerała adjutanta Berga, datowana z Miskolc dnia 26 czerwca (8 lipca) r. b.: „Doniosłem już JW. Panu o zajęciu Debreczyna przez 4ty korpus armii cesarsko-rosyjskiej. Raport jenerała Czeodajewa dowodzi, że to zajęcie nastąpiło dnia 25 czerwca (5go lipca) o godzinie 5tej wieczorem. Bezwzględnie jedna brygada rozkwatrowała się w samym mieście; jeden pułk i baterię artylerii postawiono na najważniejszym placu miasta; reszta zaś wojska biwakowała poza jego obrębem. — Jenerał Czeodajew donosi, że kiedy stał jeszcze w Nyjvegühaza, rząd rewolucyjny rozkazał wszystkim oficerom austriackich, którzy znajdowali się w niewoli w Debreczynie, przeprowadzić do Pesztu. W chwili ich wyruszenia, ludność rzuciła się na nich, zabiła 6, a pokaleczyła 16. Smutny ten wypadek skłonił jenerała Czeodajewa do następujących kroków: 1) Powszechne rozbrojenie mieszkańców; 2) Wydanie natychmiastowe wszystkich jeńców austriackich. Z drugiej strony rozkazałem jenerałowi-lejtnantowi Sass przetrząść część komitatu Torna. Spotkał on tam dwa bataliony buntowniczego wojska; kazał na nie natychmiast uderzyć, zabił im 200 ludzi, i zabrał 73 w niewolę; prócz tego, zabrał im dwie chorągwie.

„Następny raport jenerała Czeodajewa dowodziła mi donieść JW. Panu, iż magistrat miasta Debreczyna w imieniu całej gminy wyraził życzenie bezwzględnego powrotu do posłuszeństwa prawemu swojemu monarsze, i postanowił wyprawić do J. C. K. A. Mości deputację z ponowieniem przysięgi wierności, i prośbą o łaskę

i opiekę. Mieszkańcy miasta wydali broń, którą z powodu braku środków przewozu, zniszczono w obozie rossyjskim; prócz tego, znaleziono kilka składów karabinów i pik, ale wszystkie popusute; magistratowi miasta polecono dokonać zupełnego ich zniszczenia. Śledztwo przeciwko mordercom austriackich oficerów, trzech tylko winnych wykryło, dwóch zaraz aresztowano i wojskom naszym wydano. Jenerał Czeodajew opuszczając Debreczyn 20 czerwca (6 lipca), zabrał ze sobą tych 2ch winowajców. Kazał także towarzyszyć sobie 20tu oficerom austriackim, dwom lekarzom i 47 żołnierzom austriackim, których jako jeńców trzymano w mieście. Gmina dostarczyła wojskom naszym żywności, wystarczającej na cztery dni marszu; niosą one ze sobą suchary i chleb na dalsze trzy dni. Z powodu braku środków przewozu, nie można było wiaść więcej z sobą zapasów. Na żądanie magistratu Debreczyna, jenerał Czeodajew wychodząc, udzielił mu świadectwo, że wyraził największą boleść, jaką uczuwał pod uciskiem rządu rewolucyjnego; że proklamacyą i wysłaniem deputacji do J. C. K. Mości, dowiódł powrotu do posłuszeństwa prawemu monarsze; i nakoniec, że skwapliwie i chętnie dostarczył wojskom cesarsko rosyjskim potrzebnej żywności. Dnia 24 czerwca (6 lipca), jenerał Czeodajew nocował w Hadhacz. Dnia 25 czerwca (7 lipca), przybył szczęśliwie do Nyjvegühaza. Wojska moje znajdują się w pochodzie. Główna kwatera jutro opuszcza Miskolc, i przenosi się do Abrany.“

— Cholera cokolwiek się zmniejszyła. Czy zimna kilkodniowa ją zabiła, czy kryzys jakaś na nią przysłała nikt zgadnąć nie może. Pamiętamy że jeszcze w roku zeszłym w francuskich dziennikach donoszono, że gdzieś tam na wschodzie w Indyach zapewne odkryto roślinę, której nazwisko przepomnieliśmy, roślinę będącą najpewniejszym, bo miejscowym lekarstwem od cholery. Jeżeli to prawda, dla czegoż dotąd w użycie nie wprowadzono tego środka i dla czego pozwalają jej tak silnie i zgubnie rozszerzać się po Europie. Zdaje się, że wiadomość ta była pufem medycznym, jakich pełno we Francyi. O! Francuzi do pufów i karykatur jedyni, i to tak bardzo jedyni, że najśmieszniejszą w świecie a razem najpodlejszą ze swego narodu zrobili polityczną karykaturę w obecnym czasie. Piękna karta czeka ich w historii.

AUSTRYA.

— N. — Wiedeń 12 lipca. Od osób dziś z Pesztu przybyłych a mianowicie od wojskowych, których opowiadanie żadnej wątpliwości niepodpada, dowiadujemy się następujących szczegółów o wyjeździe Koszutha z Pesztu: Powziawszy on wiadomość że wojska rosyjskie zbliżają się ku Pesztowi, postanowił ze swymi wiernymi stronnikami: stolicę tę opuścić i przenieść się do Szolnoka. Na dwa dni przed odjazdem, kazał wszelkie kosztowności z Budy i Pesztu zabrać, i zaraz takowe wyprawił. Drugiego dnia o 9tej godzinie zrana stały w pogotowiu wozy podróżne przed jego mieszkaniem, gdzie się też zebrało mnóstwo ludu czekając, aby może ostatni raz, jak mówili, swego naczelnika oglądać! Niebawem też Koszuth wyszedł cał-

kiem po prostu ubrany, tylko krzyż S. Szczepana błyszczał mu na piersi; przed nim postępowali trzej biskupi niosąc chorągwie z krzyżami, a po bokach dwaj adjutanci nieśli sztandary węgierskie, za nim szła nieliczna przyboczna gwardya. Gdy orszak ten stanął na placu, Koszut uklęknął przed Krzyżem, a za nim padli wszyscy na kolana gorące modły do Boga zanosząc. Po skończonem nabożeństwie miał krótką przemowę do ludu, której treść mniej-więcej była ta, iż: Bóg Węgier który czuwał nad nami w bitwach pod Hatvan i Kapolną, niewypuści i teraz ludu swego z opieki. Lud cisnął się do mówcy, i całował ziemię po której Koszut stapał. — Tak opuścił stolicę Węgier a z nim wszyscy którzy lekali się przybycia wojsk sprzymierzonych; albowiem trwoga nie miała panuje między mieszkańcami Budy i Pesztu, które to miasta ani wątpić bez żadnego wystrachu zajęte zostaną. — O mnóstwie i potędze rossyjskiego wojska wyobrażenie jest ogromne u ludu: powiadają bowiem, iż siły wojsk rossyjskich tak są nieprzeliczone, że gdyby armie ich stanęły na jakimś otwartym miejscu i tylko z założonemi rękami stały, a Madziarowie z wszystkich dział bili na nich przez cały miesiąc, to i tak niebyliby w stanie ich wytepić. — Mieszkańcy wyższych Węgier gorąco pragną końca tej wojny, gdyż nędza doszła u nich do najwyższego kresu. Większa część pól leży odłogiem, miasta w gruzach, tysiące wsi w perzynę obronnych, drzewa owocowe i winnice wycięte, zgoła nędza i niedostatek. Cholera okropnie grasuje i codziennie się wzmaga; przypisują ten wysoki jej stopień wyziewom trupów walających się po drogach i polach. — W Wiedniu nie nowego niezaszło. Odjazd N. Pana do armii w Węgrzech mający jutro nastąpić wstrzymany został, jak słychać w skutek listu marszałka Radeckiego, w którym uprasza N. Pana, aby pozostał w stolicy swych państw.

— N. — 13go lipca. Pośpieszam z doniesieniem iż dziś, o godzinie 1szej przybył kurier z wiadomością o zajęciu Pesztu przez wojska c. rosyjskie; zaś feldm. Ramberg korpusem swoim obsadził Budę.

Główne siły Madziarów koncentrują się teraz na południu, już to aby przybyć z odsieczą oblężonemu Piotrowaradynowi, już aby znieść bana Jellaczycy, a najgłówniej aby połączyć się z jenerałem Bemem, którego jak słychać chcą dyktatorem ogłosić. Owoż wnosząc z tych ruchów, spodziewać się należy, że dopiero na południowych stepach Węgier stanowczą bitwa stoczona będzie, która ostatecznie rozstrzygnie los insurgentów. — Wiadomość niezawodna o pomyslniej potyczce dla oręza austriackiego pod Komarnem, a oraz zajęcie Budy-Pesztu sprawiły radosne wrażenie w Wiedniu.

Wiedeń 13 lipca (41 Buletyn armii.) „Major i komendant ruchomej kolumny Wussin od ułanów cesarza, donosi pod datą 11go b. m. feldm. Ramberg, że ze swoją kolumną 11 lipca o godz. 5 wieczór wkroczył do Budy, nigdzie niespotkawszy nieprzyjaciela, że zaraz miasto i twierdzę wojskiem obsadził i działa pozataczał w ten sposób, iż mogły część miasta Pesztu i most wiszący ostrzeliwać.

Władze miejskie Budy oczekiwały wspomnianego majora przy wejściu do miasta, i podobnie jak osoby z Pesztu przyzwane zapewniły go że

nieprzyjaciół tę stolicę całkiem opuścił, i cofnął się do Czegledu. Most wiszący na Dunaju był w ową chwilę nie do użycia; lecz zarządzono zaraz stosowne środki do przywrócenia go w jak najkrótszym czasie.

Wszystka własność skarbową i zapasy żywności tymczasowo zajęte zostały i oddane pod ścisłą straż wojska oraz przyzwaną do pomocy gwardyę narodową. Pomiedzy zapasami żywności są dwa wielkie statki zbożem nalożowane i przeznaczone do Calotsy, z których jeden gotów już był do odpłynięcia i stał po peszteńskiej stronie, lecz go zmuszono do wrócenia na brzeg przeciwny.

Feldm. Ramberg dodaje do tego raportu pod d. 12 b. m. z Bieske wiadomość, że dwie brygady ze stosowną liczbą dział wysłane zostały tegoż dnia jeszcze dla obsadzenia Budy.

Wiedeń 13 lipca 1849 r.

(podp.) feldm. bar. Böhm, zast. gub.

Wiedeń 13 lipca. (Wiadomości urzędowe z teatru wojny). Feldzgm. baron Haynau, złożył N. Cesarzowi następujący raport o bitwie zaszłej 11go b. m. pod Komarnem:

„Najjaśniejszy Panie! Z radością składam W. C. K. Mości najuniżeńszy raport o nowym zwycięstwie odniesionym dziś przez oręż cesarski pod Komarnem.

„O godzinie 12ej w południe doszła mi wiadomość, że nieprzyjaciół w znacznych kolumnach występuje z Komarna i wyrusza do ataku. Deszcz i mgła sprzyjały jego przedsięwzięciu. Już poprzednio wydałem był wszystkie dyspozycje względem sposobu, w jaki stojące pod Komarnem korpusa wzajemnie wspierać się mają. Za przybyciem mojem na plac boju, bitwa na wielu już punktach była rozpoczęta. Nieprzyjaciół uderzył na nasze posterunki pod Almas stojące i znaczne masy konnicy wyprawił ku Mocsa, jednocześnie zaś wielką masą piechoty atakował pierwszy korpus armii w Aeskim lesie. Jak zwykle rozwinał przytęm potężną artylerją. Brygady Bianchi i Satori pierwszego korpusu bohatersko oparły się przemagającej sile nieprzyjaciela, i wsparte brygadą Reischach tudzież szarżą konnicy z brygady Ludwig pod osobistym dowództwem feldm. księcia Lichtensteina odepchnęły go ze stratą. Nieprzyjaciół stracił tu wielu zabitych i rannych, oraz 120 wziętych w niewolę.

„W związku z tym silnym atakiem wysunął on część sił swoich ku Puszt-Harkaly, gdzie brygada Benedek korpusu rezerwowego z niepospolitą męstwem odparłszy szarżę utrzymał się przy swoim stanowisku. Skoro tylko przybyłem na plac bitwy, wyprawiłem zaraz dywizję Hercinger z Puszt-Czem ku Puszt-Harkaly, a detaszowaną z Igmand rosyjską dywizję generała Paniutyna rozwinałem na prawo od Czem. Nieprzyjaciół zagrażał już prawemu skrzydłu korpusu rezerwowego, gdy rosyjska dywizya natarła na lewe skrzydło nieprzyjaciela i w związku z oddziałem feldm. Wohlgenutha zmusiła go do odwrotu.

„Dywizya konnicy feldm. Bechtolda w samym już początku bitwy stanowczo odniosła korzyści i pędząc od O'Szöny ku Mocsa masy konnicy zwycięsko odparła. Około godz. 5ej wieczór nieprzyjaciół na wszystkich punktach odepchnięty cofnął się napowrót do swęj twierdzy.

„Nieprzyjaciół dowiedział się zapewne, że część naszej armii ma uderzyć na Budę i mniemając że pozostała część armii jest słaba, postanowił napaść ją i przełamać; lecz ten zamiar w zupełności zniweczony został.

„Niemożę jeszcze przedstawić W. C. Mości bliższych szczegółów tej zwyciężkiej utarczki.

Nieprzyjaciół bezwzględnie znaczną poniósł stratę, lecz niemożna go było ścigać dalej jak na odległość wystrzału jego ciężkich dział fortecznych. Naszej straty także jeszcze obliczyć niemożę, tyle mi jedynie wiadomo, że brygady Bianchi i Satori około 200 mają poległych i rannych; silny ogień działowy zrzucił nam przytęm znaczne szkody w zaprzęgach. 10 do 12 oficerów jest poległych lub rannych, między niemi kapitan książę Windischgrätz, któremu kula potrzaskała nogę i kapitan hr. Künigl ranny. Pod jenerałami Herzingerem i Benedekiem oraz kilku innymi oficerami ubito konie.

„Nieprzyjaciół rozwinał w tęg spotkaniu bardzo znaczne masy wojska, przezco dowiedzieliśmy się z pewnością, że główna siła jego ciągle jeszcze stoi w oszańcowanym obozie pod Komarnem.

„Główna kwatera w Nagy-Igmand 11 lipca 1849 r.

(podp.) Haynau feldm.

— 14. lip. (Z teatru wojny.) Według nadeszłych dzisiaj raportów z Nagy-Igmand, główna kwatera miała być wczoraj przeniesiona de Alt-Gallas pod Dotis. Komunikacya z marszałkiem ks. Paskiewiczem, który stoi między Hatvan a Waitzen, zawiązana jest teraz przez Peszt. Wzięte w niewolę honwedy zapewniają, że w ostatniej bitwie mieli tylko na dwa dni żywność przy sobie, w nadziei przedarcia się.

(G. W.)

— Listy nadeszłe z Kubina potwierdzają wiadomość, że jen. Grabbe 4go b. m. wyruszył stamtąd ku miastom górniczym; z Preszburga zaś donoszą, że stojące dotąd w Tyrnawie wojska austriackie wymaszerowały do Szeredu dla wejścia w związki z wojskiem rosyjskim, idącym już od miast górniczych na dół Waagu.

— Gazeta południowo-słowiańska donosi, że feldm. Nugent na czele 7000 wojska miał wkroczyć na wyspę Mur, a dotychczasowa załoga tego ostrowia miała wyruszyć ku W. Kanizy. W Warasdynie spodziewają się w tych dniach znacznego korpusu wojska ze Styryi dla obsadzenia Drawy na przypadek, gdyby Węgrzy zbierający się w znacznej sile nad jeziorem Balaton usiłowali przedrzeć się w tęg stronie z owęj strasznej obręczy która ich coraz cieśniej zamyka. Wessprim i Stuhlweisenburg są jeszcze dotąd w ręku Węgrów; doniesienia wiedeńskich dzienników o zajęciu tych miast przez wojska cesarskie są bezzasadne.

— Podróżni z Baczkiego Komitatu przynoszą wiadomość że 4go i 5go b. m. krwawe potyczki zaszły pod Topolą o 1½ godziny drogi od kanału Franciszka w kierunku Tereziopola. Niema dotąd bliższych o tęg szczegółów, tyle jedynie wiadomo że wojsko cesarskie które przy rozpoczęciu kanonady opuściło swoje stanowisko ku Zombor posunięte, wkrótce potem zajęło je napowrót skąd wnosić można pomyślny wypadek spotkania. Przybyły z głównej kwatery w Soove oficer potwierdza ten wniosek, utrzymuje jednak że ban przygotowuje się do krwawych bitew i ściga do siebie rezerwy, gdyż wielkie masy powstańców są w marszu od Szegedyna i Tereziopola ku stanowiskom armii południowej. Spodziewano się stanowczej rozprawy w dniu 9tym lub 10tym b. m. Mówią, że Bem obejmuje dowództwo nad armią węgierską działającą przeciwko banowi; lecz ta wiadomość potrzebuje potwierdzenia.

— Ostatnia bitwa pod Komarnem należy do największych jakie w wojnie węgierskiej stoczono. Ze strony Węgrów grało 180 dział, armia cesarska miała ich w bitwie 170. Strata w artylerzystach i zaprzęgach jest bardzo wiel-

ka, tak, iż w końcu żołnierze z pułku Deutschmeister musieli być użyci do obsłużenia armat. Na wieżach Komarna powiewają teraz dwie chorągwie: czarna i biała, jako symbol walki na śmierć lub życie. (Presse.)

— Donoszą z Raab pod datą wczorajszą: „Gdy jen. Ramberg wyruszył z dwoma dywizjami dla zajęcia Budy a marszałek ks. Paskiewicz 12go miał stanąć w Hatvan, powstańcy w mniemaniu że armia ces. pod Komarnem jest nateraz za słaba, aby przeszkodzić ich przedarcu się przez Papę ku jezioru Balaton, usiłowali dokonać tego wczoraj, lecz zamiar ich rozbił się o męstwo wojsk cesarskich.

Pogłoska o śmierci Görgeya nie wyjaśnia się żadnemi szczegółami, ale gazety peszteńskie donoszą o jego moralnym upadku podając dekret Koszutha mianujący na jego miejsce jen. Dembińskiego pod najwyższym kierunkiem Meszarosa. Peszteńskie dzienniki zarzucają Görgeyowi nieczynność i głośno go oskarżają że tak długo zwlekał dopóki armia rosyjska nieprzyszła w pomoc Austriackiej.

Wychodzący z Pesztu opowiadają, że Koszuth wrócił tam 6go b. m. i usiłował podnieść ducha mieszkańców plakatami głoszącymi, że armia Paskiewicza pod Miskolczem zniesiona, że Austriacy pod Komarnem na głowę pobici, że ban jest w ucieczce i t. p.

— Wczoraj 4000 wojska z korpusu feldm. Nugent wkroczyło do Körmend. (G. W.)

— Z obozu pod Komarnem pisze korespondent dz. Presse:

„Zbiegi z Komarnu mówią, że komendant twierdzy Klapka, przygotowuje się do zaciętej obrony, że właściwą załogę podzielił na trzy oddziały pod dowództwem polskich oficerów. Pierwszy oddział przeznaczony jest do ciągłego niepokojenia linii obleźniczej nieprzyjaciela, drugi ma czuwać nad obroną, a trzeci przeszkadzać robotom szancowym. Artylerya twierdzy ma się składać powiększej części z obcych kanonierów, zapasy żywności i amunicji są bardzo znaczne. Prace obleźnicze rozpoczną się zapewne w przyszłym tygodniu. Kilka kolumn armii zbliżyło się już na godzinę drogi od Komarnu, inne stoją jeszcze o cztery godziny. Zanim będzie mogło nastąpić ściślejsze otoczenie twierdzy, kilka jeszcze bitew stoczyć nam przyjdzie, gdyż nieprzyjaciół zdaje się chcieć wszelkimi siłami stanowiska swojego utrzymać.

NIEMCY.

Berlin 12 lipca. (Z teatru wojny badenickiej). Z głównej kwatery pruskiej w Freiburgu nadeszły dziś drogą telegraficzną następne wiadomości pod datą wczorajszą: „Powstańcy ze wszystkich punktów doliny i Schwarzwald na dwa dni przed przybyciem wojsk naszych ustąpili; przechodzą oni masami do Szwajcaryi za poprzedniem ich rozbrojeniem; kilka jedynie oddziałów z armatami zwróciło się do obwodu nadjeziernego (Scekreis) gdzie część ich w siłę 1500 ludzi z 16 działami stanęło 8go b. m. w Rudolfzell. Z trzeciego korpusu armii wykomenderowano jedną dywizję do tego ostatniego miejsca; przednia straż korpusu miała wyruszyć do Waldshut. Pierwszy korpus armii stanie dzisiaj w Lörrach i Schopfheim i dotrze do szwajcarskiej granicy. Pod Rastattem powstańcy przedsięwzięwszy 8go wycieczkę, po zaciętej bitwie odparci zostali przyczem wieś Niederbühl spłonęła.

FRANCYA.

Paryż 10 lipca. (Dzisiejsze posiedzenie przewodawczego Zgromadzenia). Na początku sesyi Izba uchwaliła podziękowanie dla armii wło-

skiej. Członkowie ostatniego krańca lewicy nie chcieli głosować, przeto podziękowanie było przyjęte większością 382 głosów przeciw dwóm. Z porządku dziennego przeszło Zgromadzenie do rozpraw nad wnioskiem Laclaudura który się domagał zniesienia stanu obłężenia. Laclaudure bronił swego wniosku dowodząc że okoliczności nie wymagały bynajmniej zaprowadzenia stanu obłężenia gdyż pomimo przesadzonych raportów rządu na dniu 13 czerwca nigdzie nie przyszło do walki i spokojność nie została naruszona. W tymże duchu mówił Sautayra. Przeciwnie Casabianca jako sprawodawca komisji usiłował wykazać niestosowność wniosku. Po czém znowuż obstawał za nim Bancel w imieniu lewicy dowodząc, iż stan obłężenia nie ma na celu uspokojenia umysłów gdyż te nie są wzburzone, ale cięży jedynie na demokratycznych dziennikach zmusza organy opozycyjne do milczenia a tym sposobem zapewnia większości zwycięstwo na wyborach. Dufaure swą mowę tak zakończył pan Bancel: „Wszystkie środki ostrożności jakie tak troskliwie przedsiębiorcie świadczą o waszej niemocy i obawie. Lękacie się socjalizmu i pracujecie troskliwie nad jego pognębieniem ale daremne wszystkie wasze wysilenia; zawady stawiane przez was demokracji posłużą tylko do wyświecenia jej potęgi a stara broń którą z arsenału monarchii bierzecie stępi się nieuchybnie na hartownej tarczy socjalizmu.“ Dufaure odpierał zarzuty poprzednich mówców i zakazywał dzienników demokratycznych usprawiedliwiał koniecznością, która zmusiła rząd do odparcia buntu siła. W końcu upewniał, że pomimo istniejącego stanu obłężenia wyborcy nigdzie niedoznali przeszkody w wolnym składaniu swoich głosów. W odpowiedzi na twierdzenia Dufaure'a zabrał głos p. Duché. Ten w ciągu swjej mowy zawołał, że jeżeli w niektórych punktach kraju lud zerwał się do walki uczynił to jedynie w obronie zgwałconej konstytucji. Na te słowa cała prawica powstała z oburzeniem. Prezes zewezwał mówcę do porządku, lecz Duché oświadczył, że nigdy nie przestanie powtarzać iż konstytucja została zgwałcona. Wtedy prezes po raz drugi przyzywał go do porządku na co odparł Duché, że ponad większością i mniejszością Izby jest kraj jako sędzia najwyższy. Późem opuszczając mównicę wykrzyknął, iż wolność mowy nie istnieje, przeto wraca na miejsce i protestuje przeciw gwałtowi na jego osobie dokonanemu. Naówczas prezes oświadczywszy, iż pan Duché po trzykroć znieważał prawo i większość Izby żądał zastosowania do niego art. 124 regulaminu. Bac wystąpił w obronie zagrożonego członka opozycji. Wyszedł on z ogólnie przyjętej zasady i dowodził, że w każdym narodzie wolnym istnieją uznane powszechnie obowiązki i prawa. Obowiązkiem jednostki jest poddać się ustawom, lecz każdy ma prawo rozstrząsać je i ganić. Hez to razy na ostatnich posiedzeniach monarchicznej Izby deputowanych Odilon-Barrot oskarżał Guizota o zgwałcenie konstytucji. „Winniśmy się poddać waszym uchwałom, ciągnął dalej mówca, bo macie siłę po sobie, macie większość; lecz ulegając waszej woli zachowujemy prawo potępienia waszych czynów. Nie wyzuwamy się z wolności oświadczenia wam, że jesteście w błędzie ani też obowiązani jesteśmy zmieniać nasze przekonanie, iż konstytucja zgwałcona. Kto by nam przeczył tego prawa ten chciałby cofnąć społeczeństwo o trzy wieki, obalić najświętsze przywileje ducha ludzkiego. Za pomocą stanu obłężenia nakazaliście milczenie dziennikom, lecz nie wiedzieliśmy dotąd, że ten stan i do mównicy

chcecie rozciągnąć. Jeżeli reprezentantom ludu odejmiecie wolność roztrząsania waszych postanowień mównica jest shańbiona; nie będziem już mogli na nią wstąpić gdyż obowiązek zakazuje nam odzywać się skoro prawodawcom narodu wypowiedzieć swjej myśli nie wolno. Czemuż nie mogę przywieść na pamięć niektórych wspomnień z przeszłości pokazałbym wam postępowanie Barrota w obec innego rządu i innych ciał politycznych; ograniczę się tylko na przyłączeniu jednego słowa które w tej chwili przychodzi mi na myśl: Kiedy w podobnej jak dzisiaj okoliczności była mowa o uchwaleniu podziękowania dla wojska Odilon-Barrot zawołał: „Chwała wojsku lecz hańba rządowi.“ Jednak tym śmiałym wykrzykiem nie ściągnął na siebie kary. Charras i Emanuel Arago domagają się głosu na co prezes nie zezwala. Wtedy około 50 członków lewej strony powstaje i chce wyjść z sali lecz wszyscy na powrót wracają. Wśród ogólnego zgłębku Zgromadzenie wymierzyło karę pieniężną na p. Duché. Ten raz jeszcze oznajmił iż potwierdza wszystko co wyrzekł poprzednio dodając: że terazniejsze wybory nie będą prawdziwym wyrazem opinii publicznej. Na to odpowiedział Heurtier, Mer w Saint-Etienne że co się tyczy prowincji w której urzęduje, w tej wolność dopiero wśród stanu obłężenia zakwitła. Nakoniec Izba przystąpiła do głosowania nad wnioskiem Laclaudura i odrzuciła go większością 363 głosów przeciw 141.

(Kwestya Rzymska.) *Journal des Débats* zastanawiając się nad wzięciem Rzymu, takie w tej mierze czyni uwagi: „Skończyła się wojna mimowoli Francji rozpoczęta, dziś przechodzimy do rozwiązania kwestyi politycznej nierównie zawilszej i trudniejszej. Sądzimy, iż rząd Francuski nie przystąpił do dzieła lekkomyślnie i wcześniej przygotował plan, którego po wzięciu Rzymu trzymać się zamierza. My mniemamy, że na sprawy Rzymskie dotąd z fałszywego zapatrywano się stanowiska i ze szkodą państwa reformy polityczne przekładano nad administracyjne. Stronnictwo rewolucyjne gwałtownie przyspieszaniem ruchu tamowało rozwój liberalnych instytucji, ze swjej znow strony rząd odwlekał zaprowadzenie zmian nieuchronnych, tym sposobem utrzymał się stary mechanizm wraz z całym ciągiem przywiązanych do niego nadużyć. Francja nie może ścieśniać atrybucji Papieża, ani też pozbawiać go dwoistej władzy, świeckiej i duchownej, ale winna utrzymać swój wpływ na Włoski półwysep i żądać wprowadzenia do Rzymu pewnych zbawiennych i koniecznych ulepszeń. Do rzędu takich reform liczymy reorganizacyą sądownictwa, zniesienie wyjątkowej jurysdykcji niezgodnej z duchem mieszkańców. Sądzimy również że Papież da się nakłonić do zaprowadzenia zmian w wewnętrzne urządzenie religijnych towarzystw, że administracyą państwa powierzy prawie wyłącznie cywilnym. Być może, iż tylko ministerstwo spraw zagranicznych pozostanie w ręku duchownych, gdyż tron papieski musi zachować swój religijny charakter. Z tej samej przyczyny nuncjusze zatrzymają pewnie sprawowane dotychczas obowiązki ambassadorów. Wreszcie kierunek wychowania i publicznej oświaty winien także pozostać przy duchowieństwie. Instytucje municypalne mogą służyć za podstawę pewnego rodzaju reprezentacji narodowej. I tak rady miejskie mogłyby wybrać pewną liczbę reprezentantów, z pośród których Ojciec s. powołałby kilku członków do rady rządzącej, a zrazem to ciało wyborcze zajmowałoby się ustanowieniem budżetu. Powyższe uwagi i rady dla tego nader są ważne, że dziennik *Débats*

tożsamością pojęć z większością Izby związany, pewnie jest tłumaczem jej życzeń i odkrywa swoim czytelników zamiary rządu francuskiego.

(Wiadomości bieżące). Crouseilhès, Labor-dère, Frényn i Lacaze podali Izbie projekt, w którym żądają aby postanowienie z 17go kwiet. 1848 było zniesione. Postanowienie to obaliło nienaruszalność urzędników pozwalając ministrom sprawiedliwości i handlu zawieszać lub oddalać urzędników którzy przedtem nie mogli być usunięci.

Komisya stanowiąca o urlopiach, ma przedstawić Zgromadzeniu projekt dążący do zawieszenia posiedzeń przez sześć tygodni.

Mówią że prokurator Rzeczypospolitej zażądał znowuż upoważnienia śledztwa przeciw kilku reprezentantom. Dufaure z początku opierał się temu żądaniu, nie chcąc zadaleko posuwać proskrypcji, lecz ministerium odbywszy długą naradę postanowiło domagać się od Izby wydania nowych ofiar w ręce sprawiedliwości.

Dziennik *La Presse* umieścił list Napoleona Bonaparte, w którym tenże oznajmia: że nie głosował za podziękowaniem dla armii włoskiej, gdyż uważa obłężenie Rzymu za zgwałcenie konstytucji, za krok hańbiący godność francuskiego narodu.

Rząd odebrał telegraficzną depeszę z Lyonu, z doniesieniem, iż socjaliści wstrzymali się zupełnie od uczestnictwa w wyborach. Tenże sam fakt pojawił się także w Paryżu.

Listy z Ostendy donoszą: iż przyjechali tam pp. Ledru-Rollin, Boichot, Martin-Bernard i Stefan Arago. Udają się oni do Anglii.

— 11go lipca. (Dzisiejsze posiedzenie Prawodawczego Zgromadzenia). Izba zatwierdziła wniosek ministerium, które żądało, aby rozwiązanie trzech legii gwardyi narodowej (8ej, 9ej i 12ej) w przeszłym roku uchwalone, zostało do końca bieżącego roku przedłużone. Projekt p. de Monnet o reformie więzień niepożył większość głosów. — Mówią, że prokurator Rzeczypospolitej zażądał oddania pod sąd 3ch nowych reprezentantów, w skutek czego liczba oskarżonych dojdzie do 36. — Słychać, że komisya urlopów przedstawi Izbie projekt, aby obrady były zawieszone na dwa miesiące. Przez ten czas rząd i rada stanu zajmą się przygotowaniem rozlicznych projektów do praw.

(Rezultat wyborów). Jakkolwiek niema jeszcze urzędowego ogłoszenia, jednak wiadomo już na drodze prywatnych obliczeń, że wszyscy kandydaci *Zjednoczenia wyborczego* zostali w Paryżu wybrani i idą następnym porządkiem:

Lanjuinais, Magnan, L. L. Bonaparte, Malleville, de Bar, Delessert, Ferd. Barrot, Chambolle, Ducos, A. Fould, Boinvilliers.

Pierwszy otrzymał głosów 126,120, ostani 109,965. Kandydaci opozycyjni pozyskali od 80,000 do przeszło 100,000 głosów. Z pomiędzy nich najbliższym był wyboru p. Goudchaux. Tak więc stronnictwo umiarkowane stanowe odniosło zwycięstwo, co przypisać należy ściśtemu połączeniu wszystkich jego członków, oraz niezgodzie jaka się wkradła w przeciwne szeregi. Liczba głosów pozyskanych przez opozycyą jasno dowodzi, że gdyby demokraci niebyli rozstrzelili swoich wotów, stosunek wyborów byłby ten sam co poprzednio. Wszakże godną uwagi jest rzeczą, iż półśrodkowi demokraci więcej dzisiaj znaleźli zwolenników, niżli socjaliści, na przeszłych zaś wyborach rezultat wprost był przeciwny. Podług nadchodzących z prowincji wiadomości tryumf konserwatystów niejest tam zupełny. Mówią, iż trzecia część wyborów padła na korzyść demokratów. Juliusz

Favre wybrany w dwóch departamentach Drome i Rhone (Lyon); Mouton (socyalista) w Nièvre; Dupont (de Bussac) w Hante-Vienne. Ta przewaga opozycji po prowincjach jest pełna znaczenia i obfita w ważne następstwa; dotychczas ognisko rewolucji stało jedynie w Paryżu, kraj cały był przeciwny wszelkiemu ruchowi, a po wypadkach lutego zewsząd odzywały się głosy, że w razie nowego wstrząśnienia w stolicy, prowincje przyciągną zbrzrno, żeby powstrzymać jej niesforne wybuchy. Dzisiaj powstanie rozlewa się na całą przestrzeń kraju, kilka departamentów jest w stanie otwartej opozycji, na wielu bardzo punktach walka wypowiedziana rządowi, prowincje zdają się prześcigać Paryż w rewolucyjnych dążeniach. Odtąd zmienia się położenie Francji, stronnictwo które jest dzisiaj u steru, traci coraz bardziej swe podstawy, już bowiem nie z miastem tylko jednym, ale z połową kraju musi zacięte prowadzić boje.

WŁOCHY.

Rzym 5 lipca. Nie mamy żadnych jeszcze szczegółów o wejściu Francuzów, dotąd sam tylko fakt jest nam wiadomy. Rząd francuski ogłosił znowuż następującą telegraficzną depeszę Oudinota.

„Rzym 5 lipca.

„Po wejściu wojska francuskiego do Rzymu, przedsięwziąłem potrzebne środki, żeby zapewnić porządek i spokojność, jen. Rostolan mianowałem gubernatorem Rzymu, a jen. Sauvan komendantem placu.

Dziś o godz. 7ej rano, wojsko nasze zajęło zamek s. Anioła.

Marsylski dziennik *Sémaphore* donosi, iż Francuzi wkroczyli 3 lipca do Rzymu czterema bramami. Oudinot żądał bezwarunkowego poddania się. Pozostawił miastu 6 godzin namysłu. Obłążenci chcieli się poddać z honorami wojskowymi, lecz po upływie otrzymanej zwłoki, gdy artyleria francuska zabierała się do bombardowania miasta, wojsko rzymskie zdało się na łaskę. Legia Garibaldegowa chciała się opierać i zabarykadowała się w koszarach, lecz w końcu złożyła broń idąc za przykładem innych oddziałów. Triumwir Mazzini i Garibaldi uciekli. Znany francuski demokrat Laviron, skazany zaocznie za udział w zamachu 14 maja, czynnie przykładał się do obrony Rzymu i zginął w ostatniej wycieczce przeszyty 5ciu kulami. Z polecenia Triumwiratu organizował on legię zagraniczną; pp. d' Harcourt de Corcelles, de Rayneval i jeden kardynał przybyli z Gaëty do Civita-Vecchia a powziawszy wiadomość o kapitulacji Rzymu pośpieszyli bezzwłocznie do Oudinota.

Mówią, iż Francuzi z wielkiem bili się męstwem i na ostatku wszystkie stanowiska zdobywali bagnetem.

W skutek zakończenia kampanii, Rząd francuski wstrzymał dalsze wysyłanie posiłków Oudinotowi. Jeden batalion, który już wypłynął z Tulonu, został na powrót przyzwany.

Rząd hiszpański koncentruje nowe siły w Barcelonie, które mają wyruszyć między 1 a 3cim lipca i wylądować na brzegach Romanii. Wojsko hiszpańskie znajdujące się już we Włoszech miało wyruszyć z Terracine i posunąć się do Velletri i Albano.

Anglicy powiększyli znacznie swoje morskie siły przy Neapolu i Civita-Vecchia. Do Gaëty przybył Austriacki oficer i wręczył papieżowi klucze od miasta i twierdzy Ankony.

— P. Espivent adjutant Oudinota przybył do Paryża i przywiózł wiadomości o wkroczeniu Francuzów do Rzymu. 3 lipca popołudniu je-

nerał Guesviller wszedł do miasta przez bramę del Popolo i przeciągał ze swą brygadą wzdłuż pięknej ulicy Corso. Jednocześnie inny oddział wchodził przez bramy s. Pawła i s. Pankracego. Lud miał przyjmować Francuzów z okrzykami radości. W jednym tylko miejscu dały się słyszeć obelgi i przekleństwa, lecz żołnierze rozprędzili tłum pfażując szabłami. Wszyscy trzej tryumwirowie uciekli i schronili się na okręt angielski, który ich zawiózł do Malty. Garibaldi z oddziałem 5000 udał się ku Albano i w Abruzzach zamysła prowadzić wojnę partyzancką. Lecz wzięty we dwa ognie z jednej strony przez ścigającą go dywizję francuską, z drugiej przez wojska Neapolitańskie i Hiszpańskie, zapewne nie długo potrafi się opierać.

W ostatnim szturmie Francuzi wiele okazali zaciętości, że nie powiem okrucieństwa. Wszystkich prawie Rzymian mordowali bez litości. W jednym domu, przed którym padło blisko 100 francuzów zanim go zdobyli zginęło podobno 500 obłążców.

Jen. Oudinot kazał schwycić wszystkich francuzów, którzy walczyli w Rzymskich szeregach. Będą oni oddani pod sąd i karani podług praw wojennych.

2 Lipca przejeżdżała przez Civita-Vecchia deputacja Austriacka; jechała ona do Gaëty z prośbą do papieża, żeby się udał do Bolonii.

Przy ostatnim szturmie, miało zginąć 150 francuzów, nie rachując rannych. Straty Rzymian bez porównania są większe.

Urzędowe.

[29]

OBWIESZCZENIE

N. 14.083.

RADA MIASTA KRAKOWA

Wydział porządku i bez. publicz.

Odezwa Rady miejskiej z dnia 10. b. m. do l. 13.712 zakreślony był dla popisowych wylosowanych z r. 1829, 1828, 1827 i 1826go termin 48miu godzin do stawienia się przed Komisją poborową na Stradomiu, w celu zapewnienia kontyngensu rekrutów na miasto Kraków przypadającego. — Tymczasem Wysoki Rząd widział się spowodowanym termin ten aż do 16go b. m. zakreślić. — Gdy jednak przez przeciąg dwóch dni za ostateczne oznaczone bardzo mała liczba pospieszyla zadosyć uczynić obowiązkom swoim, a być może, że popisowi nieobznajmieni są z następstwami, jakie niestawienie się obecnych w Krakowie popisowych na wezwanie do Komisji poborowej za sobą pociąga, przeto Rada miejska chcąc jak najspieszniej spełnić oczekiwania powołnego w tej mierze Rządu — tudzież zasłonić obowiązanych do służby przed nieprzyjemnymi środkami surowości prawa i przymusu, jakie ich z niestawienia się podług losu spotkać będą musiały — podaje niniejszem do wiadomości co następuje:

1. Według rozporządzenia Wysokiej C. K. Komisji Gubernialnej z dnia 5go Maja r. b. do l. 6212 Rada miasta obowiązana jest kontrole wszystkich popisowych utrzymywać i ciągle do tego zmierzać, aby wszyscy ociągający się do stawienia się na miejscu poboru przymuszani byli — niestawiający się przeto będą następnie przedstawieni za zbiegów popisowych, którzy:
2. Według dekretu Komisji Gubernialnej z dnia 24go lutego b. r. do l. 3483 przy następnej rekrutacji na listę N. 1. wpisani i przed wszystkimi innemi odstawieni będą — a natenczas na uwolnienie przed ukończonym terminem kapitulacji, ani w drodze koncertacji, ani w drodze oferty rachować nie będą mogli.
3. Nakoniec według istniejących o rekrutacji przepisów, Rada miejska nagłona okolicznościami i wielką przed Rządem odpowiedzialnością oprócz rozciągania kar na winnych i użytych środków egzekucyjnych, będzie musiała ogłosić imiona obecnych w Krakowie popisowych publicznie i ścigać ich listami gońcami. — Nieobecni w Krakowie cytowani będą przez pisma publiczne.

Kraków d. 14. lipca 1849.

Przydujący *Swieceny.*

Za sekretarza Jlnego Julian *Estreicher.*

[28]

OBWIESZCZENIE.

PISARZ CESARSKO-KRÓLEWSKIEGO TRYBUNAŁU

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do powszechnych wiadomości, iż na żądanie Antoniego i Justyny Strażyńskich małżonków w Krakowie przy ulicy Sławkowskiej pod L. 446 zamieszkałych, a do sprawy tej przy ulicy Szczepańskiej pod l. 372 u swego

pełnomocnika Franciszka Starzyckiego O. P. D. adwokata prawne zamieszkanie obrane mających, na należność summy 15.000 złp. z procentami, do obliu urzędowego przed notaryuszem Antonim Matakiewiczem dnia 15 lipca 1839 r. zeznanego, przypadającej, w drodze przymuszonego wywłaszczenia, sprzedana zostanie przez licytację publiczną realność w gminie IX. miasta Krakowa pod l. 270 za Rudawą na Zwierzyńcu położona, do Kazimierza Rupniewskiego syna i Honoraty Rupniewskiej wdowy należąca, w granicach od wschodu z nieruchomością N° 269 — od południa z gościńcem publicznym — od zachodu z nieruchomością N° 271 — od północy z ulicą Wygoda zwaną.

Zajęcie tej nieruchomości skutecznym ces. kr. komornik Felix Stróżecki w dniu 29 stycznia, 15 i następnych Lutego 1849 r.

Cena i warunki rzeczonych nieruchomości wyrokami c. k. trybunału miasta Krakowa i J. O. wydziału I. w dniu 24 Maja 1849 r. zapadłym, ustanowione są następujące:

1. Cena szacunkowa realności w gminie IX. miasta Krakowa pod N° 270 za Rudawą na Zwierzyńcu położonej, ustanawia się na pierwsze wywołanie w summie 30.000 złp., która w braku ubiegających się na trzecim dopiero terminie licytacji o $\frac{1}{3}$ część, tj., do summy 20.000 złp. zniżoną zostanie.

2. Chęć kupna mający, złoży na rękojmią $\frac{1}{10}$ część głównie ustanowionej ceny szacunkowej, tj., sumę 3000 złp. — od składania której popierający sprzedaż są wolni.

3. Nabywca zapłaci wszelkie koszty egzekucyjne i popierania sprzedaży do rak i za kwitem adwokata sprzedaż popierającego, a to zaraz po wyroku też kosztu zasądzającym — zapłaci oraz podatki zaległe za rok ostatni na rzecz Skarbu, gdyby się jakie okazały stosownie do prawa.

4. Widerkaufy i summy instytucyjne, jeżeli się jakie okażą, pozostaną przy nieruchomości, z obowiązkiem opłacania od tychże przez nabywcę procentów po 5% od daty nabycia bez względu na nieukończoną klasyfikację.

5. Wypłaty warunkiem 2 i 3 przewidziane potrącone zostaną z wylicytowanego szacunku — resztujący zaś szacunek wypłaci nabywca na skutek wyroku klasyfikacyjnego i stosownych assygnacji wraz z procentem po 5% od daty nabycia.

6. Po dopełnieniu warunku 2 i 3go, nabywca otrzyma dekret dziedzictwa; w razie zaś niedopełnienia któregokolwiek bądź warunku licytacji, utraci sumę na rękojmią złożoną na korzyść wierzycieli hipotecznych i dłużników — i oprócz tego nowa licytacja na koszt i niebezpieczeństwo zawodnego nabywcy, a nigdy na jego korzyść ogłoszoną zostanie.

7. Gdyby kto w ciągu tygodnia po stanowczym zaliczowaniu o $\frac{1}{10}$ część wylicytowanego szacunku więcej zaoferował, obowiązany będzie takowa $\frac{1}{10}$ część wraz z ustanowioną rękojmią w summie 3000 złp. złożyć w depozyt sądowy i dopełnić formalności prawem przepisanych.

Do licytacji tej na audyencji c. k. Trybunału miasta Krakowa w Krakowie przy ulicy Grodzkiej pod l. 106 od godziny 10 rano za popieraniem Franciszka Starzyckiego O. P. D. adwokata w Krakowie przy ulicy Szczepańskiej pod l. 372 zamieszkałego, odbywać się mającej, wyznacza się trzy terminy:

1. na dzień 28go września
2. na dzień 30go października
3. na dzień 30go listopada

Do licytacji tej wezwani zostają wszyscy wierzyciele hipoteczni i osoby prawa rzeczowe mający, ażeby pod prekluzją na pierwszym terminie licytacji złożyli na audyencji trybunału wszystkie tytuły swych wierzytelności z wykazem mianych pretensyj i ustanowieniem adwokata. — Kraków dnia 27 Czerwca 1849.

Librowski.

Kurs papierów publicznych i pieniędzy.

Kurs krakowski z dnia 16 Lipca. Pruski kurant $7\frac{1}{2}$. — Imperyały ros. 35. — 15 Ruble srebrne nowe 101. — Dukaty 20. 15. złp. — Listy zastawne Król. Polsk. 97 $\frac{1}{2}$. — Kurs wiedeński z dnia 16 Lipca. Metaliki 5% 94. — Metaliki 4% 75 $\frac{1}{4}$. — Metaliki 2 $\frac{1}{2}$ % 49. — Akcy Banku wiedeńskiego 1060. — Akcy Kolei żelaznej 114 $\frac{1}{4}$. — Dukaty austriackie 26. — Imperyały ros. — Kurs wrocławski z dnia 16 Lipca. Polskie papiery 94 $\frac{3}{8}$. — Listy zastawne Król. Pol. 92. — Akcy kolei żelaznej Krak. górno-szlaskiej 58 $\frac{1}{4}$. — Kurs lwowski z dnia 8 Lipca. Dukaty holenderskie Złr. 5 46kr. — Dukaty austriackie 5 46. — Półimperały ros. 9 44. — Polski kurant 1 24. — Rubel sr. ros. 1 56. — Galicyjskie Listy zastawne 104.